

مسالہ می حجاب در غرب

(بررسی حقوقی - جامعه‌شناختی)

چاپ دوم

دکتر علی غلامی

استادیار دانشگاه امام صادق (علیه السلام)

فهرست مطالب

۱۱ سخن ناشران
۱۳ مقدمه
۲۹ فصل ۱. مفهوم، چرایی و سیر تطور حجاب
۲۹ ۱. مفهوم‌شناسی حجاب
۳۱ ۲. حکم شرعی و رابطه حجاب و عفاف
۳۱ ۲-۱. رابطه حجاب و عفاف
۳۲ ۲-۱-۱. حجاب یا پوشش
۳۳ ۲-۱-۲. نگاه کردن
۳۳ ۲-۱-۳. حرف زدن
۳۴ ۲-۱-۴. راه رفتن
۳۵ ۲-۱-۵. آرایش کردن
۳۷ ۲-۲. حکم شرعی حجاب در فقه اسلامی
۳۷ ۲-۲-۱. حد حجاب و پوشش
۴۳ ۲-۲-۲. استثنائات حجاب
۴۸ ۳. سیر تطور حجاب
۴۹ ۳-۱. سیر تطور حجاب و پوشش در غرب

- ۱-۱-۳. وضعیت حجاب و پوشش قبل از قرون وسطی ۴۹
- ۱-۲-۳. وضعیت حجاب و پوشش در دوره قرون وسطی ۵۲
- ۱-۲-۱-۳. حجاب و پوشش در آموزه‌های مسیحیت ۵۳
- ۱-۲-۲-۳. حجاب و پوشش در اروپای قرون وسطی ۵۶
- ۱-۳-۳. وضعیت حجاب و پوشش پس از رنسانس ۶۲
- ۱-۳-۱-۳. وضع حجاب و پوشش در فرانسه ۶۴
- ۱-۳-۲-۳. وضع حجاب و پوشش در انگلستان ۷۲
- ۱-۴-۳. وضعیت حجاب و پوشش در دوره معاصر ۷۷
- ۲-۳. سیر تطور حجاب و پوشش در میان سایر ملل و ادیان ۸۲
- ۲-۱-۳. حجاب در ادیان الهی و آیین‌های بشری ۸۲
- ۲-۱-۱-۳. حجاب در ادیان الهی ۸۳
- ۲-۱-۲-۳. حجاب در آیین‌های بشری ۸۸
- ۲-۲-۳. حجاب در میان سایر ملل ۹۲
۴. فلسفه حجاب ۹۴
- ۴-۱. در حوزه فردی ۹۵
- ۴-۱-۱. آرامش روانی جامعه ۹۵
- ۴-۱-۲. حفظ ارزش و احترام زن ۹۸
- ۴-۲. در حوزه خانوادگی ۱۰۰
- ۴-۳. در حوزه اجتماعی ۱۰۳
- فصل ۲. دلایل رویگردانی و مخالفت با حجاب در غرب** ۱۰۹
۱. ساحت شناختی ۱۱۰
- ۱-۱. گزارش و تصویر غلط از علت و پیشینه تاریخی حجاب ۱۱۰
- ۱-۲. تلقی ضرورت آموزش زود هنگام مسائل جنسی ۱۱۶
- ۱-۳. خلط معنای آزادی با رها بودن ۱۲۲

- ۱-۴. تلقی غلط از مفهوم تساهل ۱۲۶
- ۱-۵. خلط میان مفهوم فردگرایی و خودخواهی ۱۲۹
- ۱-۶. اعتقاد ناصواب به نسبی‌گرایی ۱۳۲
- ۱-۷. تصور ضرورت تطبیق با وضع موجود ۱۳۷
- ۱-۸. عدم درک صحیح معنای خردگرایی ۱۴۰
- ۱-۹. انکار جنسیت و ضدیت با آن ۱۴۳
- ۱-۱۰. نگرانی از متصف شدن به ریاکاری ۱۴۹
- ۱-۱۱. تحریف در متعلق حیا ۱۵۲
۲. ساحت‌گرایی ۱۵۴
- ۲-۱. فمینیسم و نقش آن در حجاب‌گریزی زنان ۱۵۴
- ۲-۲. تبلیغ ارتباط پاکدامنی با پدرسالاری ۱۶۲
- ۲-۳. القاء تلازم جسارت با بی‌عفتی ۱۶۷
- ۲-۴. مرتبط دانستن ضعف‌غریزه جنسی با پاکدامنی ۱۷۱
- ۲-۵. بی‌عفتی برای غفلت و استثماری ۱۷۴
- ۲-۶. تأثیر رسانه‌ها در تضعیف و تخریب حجاب ۱۷۷
۳. ساحت‌رفتاری ۱۹۴
- ۳-۱. عادی‌سازی و شیوع پورنوگرافی ۱۹۵
- ۳-۲. خلط فرهنگ با قانون و تحمیل فحشاء ۱۹۷
- ۳-۳. جایگزینی قرارداد اجتماعی به جای قواعد رفتاری ۲۰۱
- ۳-۴. روند انحرافی کلیسا در قبال ارزش‌ها ۲۰۴
- ۳-۵. اشتراکی‌گری و یکسان‌سازی با توجیه جمع‌گرایی ۲۰۷
- ۳-۶. جایگزینی قانون به جای اخلاق ۲۱۱
- ۳-۷. رفتار تبعیض‌آمیز با زنان و دختران محجبه ۲۱۵
- ۳-۸. فشار اجتماعی بر والدین برای پذیرش فحشاء فرزندان ۲۱۷

- ۳-۹. انکار زن بودن زن ۲۲۰
- ۳-۱۰. طرح کینزی در تخریب ارزش‌ها ۲۲۴
- ۳-۱۱. تضعیف خانواده و تحویل کارکردهای آن ۲۲۷
- فصل ۳. دلایل اقبال به حجاب در غرب ۲۳۹
۱. ساحت شناختی ۲۳۹
- ۱-۱. فطری و ذاتی بودن پاکدامنی ۲۴۰
- ۱-۲. گرایش به مذهب عامل پاکدامنی ۲۴۲
- ۱-۳. پی بردن و توجه به اهمیت پاکدامنی ۲۴۴
- ۱-۴. عفت در پوشش عامل خود آگاهی و خودشناسی زن ۲۴۵
- ۱-۵. پسامدرنیسم و بازگشت به سنت و عفاف ۲۴۷
- ۱-۶. رابطه حجاب و افزایش میل و رضایت جنسی ۲۴۹
۲. ساحت گرایشی ۲۵۳
- ۲-۱. تغییر نگاه مردان به زنان و دختران ۲۵۳
- ۲-۲. پاکدامنی عامل غرور، استقلال و احترام انگیزی ۲۵۵
- ۲-۳. حجاب عامل امید به زندگی مستدام ۲۵۸
- ۲-۴. پاکدامنی عامل حفظ جذابیت اسرارگونه زن ۲۶۰
- ۲-۵. تأثیر مثبت حجاب و پاکدامنی در زیبایی ۲۶۴
- ۲-۶. عفت و تعهد مردانه پاسخی به عفاف زنانه ۲۶۸
- ۲-۷. احیاء خوش‌نامی سابق با پاکدامنی ۲۷۱
- ۲-۸. توصیه بزرگان و اندیشمندان و گرایش به حجاب ۲۷۴
- ۲-۹. اثر معکوس تبلیغات ۱۱ سپتامبر علیه اسلام ۲۷۷
۳. ساحت رفتاری ۲۸۰
- ۳-۱. پاکدامنی عامل ایجاد امنیت ۲۸۱
- ۳-۲. ایجاد تشکیلات و سازمان حامی نجابت و پاکدامنی ۲۸۷

۲۹۵	۳-۳. پاکدامنی عامل حفظ حریم خصوصی
۳۰۳	فصل ۴. تبیین و نقد عملکرد کشورهای غربی در قبال حجاب
۳۰۴	۱. فرانسه و حجاب اسلامی
۳۰۴	۱-۱. سیر موضوع تقنین علیه حجاب
۳۱۹	۱-۲. نقد و تحلیل تقنین فرانسه علیه حجاب
۳۱۹	۱-۲-۱. نقد و تحلیل براساس قوانین داخلی و بین‌المللی
۳۲۰	۱-۲-۱-۱. نقد تقنین براساس قوانین داخلی فرانسه
۳۲۱	۱-۲-۱-۲. نقد تقنین براساس قوانین بین‌المللی
۳۲۶	۱-۲-۲. نقد و تحلیل براساس اصول دموکراسی و لائسیته
۳۲۷	۱-۲-۲-۱. دموکراسی و تقنین علیه حجاب اسلامی
۳۳۲	۱-۲-۲-۲. لائسیته و تقنین علیه حجاب اسلامی
۳۳۷	۱-۲-۳. نقد و تحلیل براساس حقوق بشر
۳۴۱	۳-۱. واقعیت امر
۳۴۸	۲. حجاب در سایر کشورهای غربی
۳۴۹	۲-۱. آلمان
۳۵۱	۲-۲. انگلستان
۳۵۳	۲-۳. سوئد
۳۵۵	۲-۴. هلند
۳۵۶	۲-۵. ایتالیا
۳۵۷	۲-۶. بلژیک
۳۵۹	۲-۷. آمریکا
۳۶۱	جمع‌بندی و نتیجه‌گیری
۳۶۵	منابع و مأخذ
۳۷۹	نمایه

«بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ»
وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُودَ وَسُلَيْمَانَ عِلْمًا وَقَالَا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي
فَضَّلَنَا عَلَى كَثِيرٍ مِمَّنْ عِبَادِهِ الْمُؤْمِنِينَ
(قرآن کریم، سوره مبارکه النمل، آیه شریفه ۱۵)

سخن ناشران

«حجاب» را از جمله مفاهیم بنیادین می‌توان به‌شمار آورد که در مقام تحلیل و شناخت گفتمان اجتماعی اسلام دارای اهمیتی بی‌بدیل است. دلیل این امر به گستره تأثیرات این مفهوم بازمی‌گردد که ابعاد نظری و کاربردی حیان انسان را به‌صورت توأمان تحت تأثیر قرار می‌دهد. به همین دلیل است که شاهد تعریف و اجرای تعداد قابل‌توجهی از پژوهش‌های درون‌دینی در این زمینه هستیم.

آنچه در بحث از حجاب قابل‌توجه می‌نماید، فطری و ذاتی بودن آن است. همین ویژگی بارز، ما را به آنجا رهنمون می‌شود تا موضوع و دغدغه حجاب را منحصر و محدود به جهان اسلام نکنیم. واقعیت علمی و تاریخی نیز حکایت از آن دارد که عقل سلیم بشری پیوسته به مسئله مهم «پوشش» توجه داشته است. با این توضیح، ساحت تازه‌ای در بحث حجاب آشکار می‌شود که می‌طلبد مورد توجه ویژه عالمان و پژوهشگران قرار گیرد. اثر حاضر به دلیل پرداختن به این بعد از موضوع، اقدامی ارزشمند به‌شمار می‌آید و از سه حیث قابل‌توجه است:

اول آنکه - مولف از منظری متفاوت به موضوع نگریسته و توانسته است ابعاد نوینی از مقوله حجاب و پوشش را برای خوانندگان تبیین نماید. دوم آنکه - در این اقدام تحلیلی، جانب ملاحظات و روش‌های علمی را نگاه داشته و در نتیجه ساختار و الگوی روش‌شناختی ارائه‌شده، از اتقان و بداعت علمی برخوردار است.

و بالاخره آنکه - رویکرد تحلیلی ارائه‌شده، حاوی دستاوردها و نتایج کاربردی است که می‌تواند در مدیریت راهبردی پوشش و حجاب در عصر حاضر به کار آید.

ملاحظات از قبیل آنچه آمد پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات را بر آن داشت تا نسبت به تعریف و انجام این پژوهش نظری - کاربردی اقدام نماید. نتایج این پژوهش بر اساس تفاهم‌نامه همکاری به همت انتشارات دانشگاه امام صادق (ع) در اختیار علاقه‌مندان قرار می‌گیرد. ناشران ضمن تشکر از محقق محترم، امیدوارند که از این طریق بتوانند در توسعه دانش بومی - کاربردی در حوزه علوم انسانی موثر واقع شوند. در این راستا ناشران ضمن دعوت از تمامی پژوهشگران متعهد و متخصص، آمادگی خود را جهت دریافت نظرات اصلاحی و تکمیلی یا دیدگاه‌های بدیل علمی جهت نشر، اعلام می‌دارند.